

VYPOUŠTĚNÍ ORYXŮ

Olomoucká zoo patří k nejúspěšnějším chovatelům oryxů jihoafrických v Evropě – žije v ní jedno z největších stád. Tato zvířata jsou pro olomouckou zoo vlajkových druhem. První pár oryxů jihoafrických jsme získali ze Zoo Liberec už na podzim roku 1973. Další oryxí, kteří se stali zakladateli stáda, sem přišli v roce 1974 ze Zoo Dvůr Králové, kam je spolu s množstvím dalších zvířat přivezl Ing. Josef Vágner, tehdejší ředitel a současně zakladatel královedvorského Safari, přímo z oblasti jejich přirozeného výskytu v Namibii. Zoo Olomouc je od té doby chová nepřetržitě a pravidelně je rozmnožuje. Od roku 1973 zde došlo k 343 porodům. Mláďata se rodí na zimovišti afrických zvířat, kde s ostatními členy stáda čekají, až se oteplí a budou moci být po zimě vypuštěna ven. Ačkoliv v poušti Kalahari, která je jejich přirozeným prostředím, klesá v některém období noční teplota pod bod mrazu a s ochlazením se dokážou vyrovnat, v zoo k jejich vypouštění obvykle dochází na přelomu dubna a května, kdy je teplejší počasí stabilnější. Letos si ale příroda pospíšila. „Proces vypouštění je plný adrenalinu. Těmto obyvatelům rozlehlých stepí a polopouští příroda velí při leknutí reagovat velmi rychlým útekem, který v našich podmínkách může skončit vážným zraněním. Platí to především pro mláďata, která se při vypouštění poprvé ocitnou ve volném prostoru, kde je pro ně vše neznámé. Letos jsme do výběhu vypustili celkem 21 oryxů (1 samce, 12 samic, 8 mláďat). 4 březí samice zůstaly ve stáji, která je pro ně k porodu bezpečnější. Dnes stádo skýtá pohled na klidná zvířata, která si užívají jarních slunečných dnů,“ uvádí zooložka Ing. Eliška Veselá.

ODKLÁDACÍ TYP

Samice rodí mládě **odkládacího typu**, které **po nakojení od matky odchází** a samo si zvolí místo, kde ulehne. Matka se za ním nevydává. Svou **pachovou stopou** by mohla přilákat predátora. Několikrát denně mládě **bučením přivolá, nakojí jej, olíže mu konečník**, čímž ho přiměje k **vyměšování**, a nakonec ho **očistí**, aby ho případný predátor nevyhledal podle pachu. Poté se malý oryx vrací do úkrytu. Má-li dostatečný příjem mléka a péči samice, první dny leží s hlavou přitisknutou k zemi, vypadá jako nenápadná hromádka písku. Později se mláďata s matkami **připojují ke stádu**, případně se drží pohromadě **v tzv. šolkách**.

CHOVÁNÍ STÁDA

Oryxi jsou zvířata s **distančním chováním**-jednotliví členové stáda se drží od sebe navzájem určitou vzdálenost. Tuto vzdálenost překročí jen při **páření, soubojích a ve vztahu matky a mláděte**. Současně se ale stádo drží pohromadě, ať už zvířata **odpočívají, přemísťují se, nebo se pasou**. Jednotlivá zvířata jsou velmi **ostrážitá a vytváří tzv. hvězdu**. Jsou **orientována různým směrem tak, že každé je obráceno na jinou stranu** a kontroluje tak určitý výsek okolí, takže společně mají přehled o dění, či případném blížícím se nebezpečí v úhlu 360 stupňů.

OBECNÉ INFORMACE

Tento poddruh **africké pouštní antilopy** zdobí jedinečná **černobílá kresba**, stejně jako typický **úhoří pruh** na zádech. **Dlouhé rohy** vzhled umocňují. Jejich skupiny čítají přibližně 15 členů, někdy se však stáda při svých dlouhých **cestách za vodou a potravou** setkají a dále pokračují v počtu až **200 jedinců**. Ve skupině panuje přísná **hierarchie**. Výsostní postavení je dáno dominantnímu samci, mezi samicemi probíhají vzájemné **ritualizované souboje**, které vedou k seřazení do hierarchického žebříčku.

Iveta Gronská

tisková mluvčí, marketing
+420 608 101 325